

Tromsø 7. mai 2013

SINTEF Seminarene

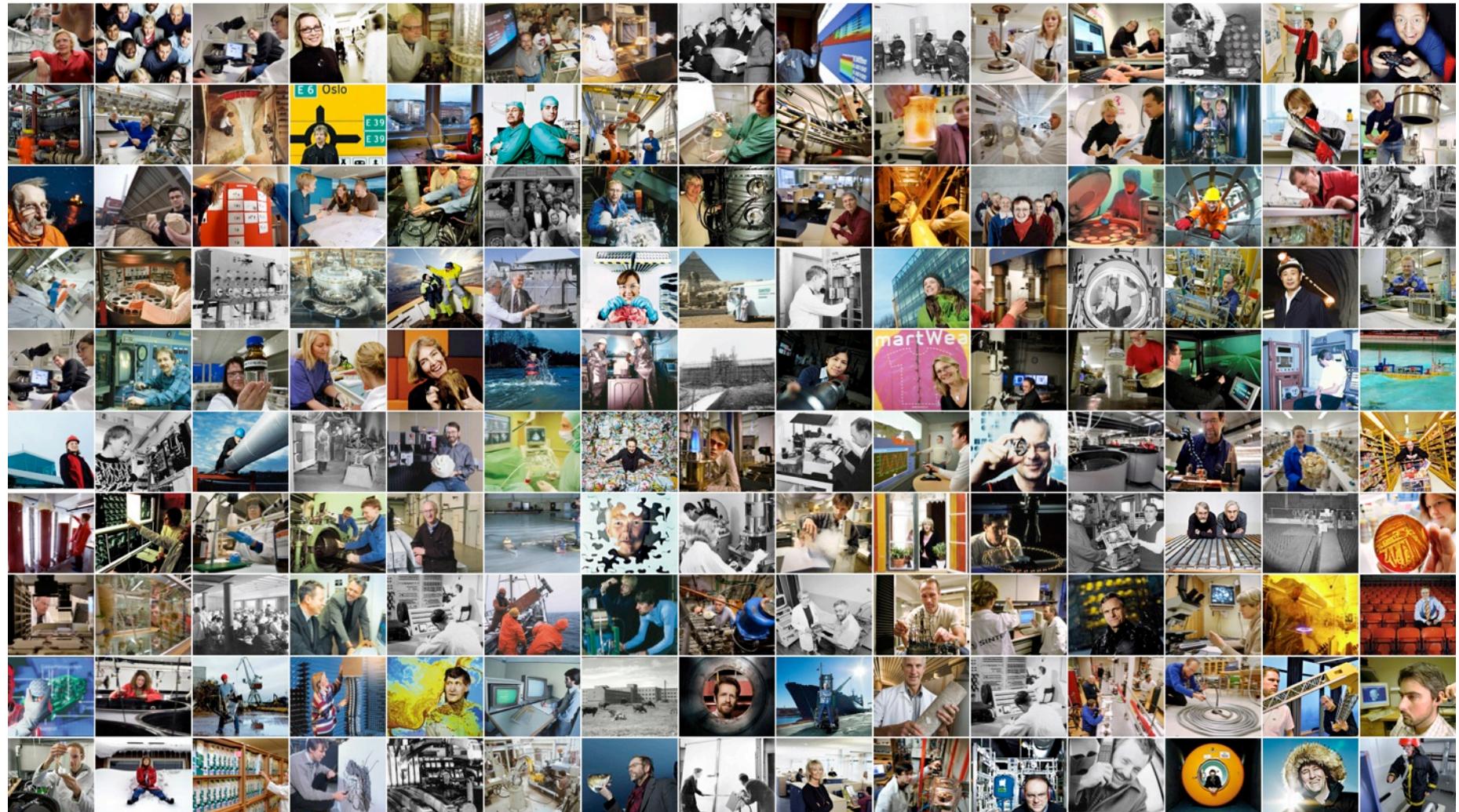
Kan forskning skape arbeidsplasser i nord?

"Industriutvikling med basis i gass, mineraler og en isfri Nordøstpassasje"

Jørn Eldby, adm. dir.

SINTEF Nord AS

Tromsø

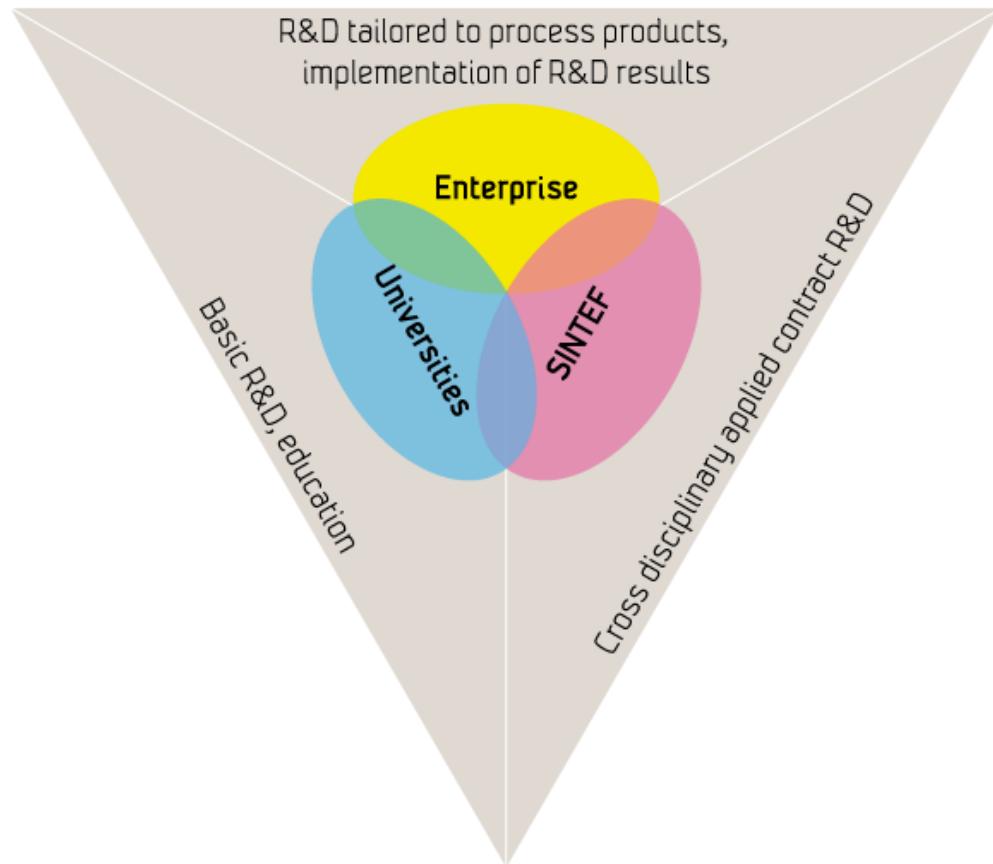
SINTEF

May 2012

Regional presence in Norway is part of our strategy

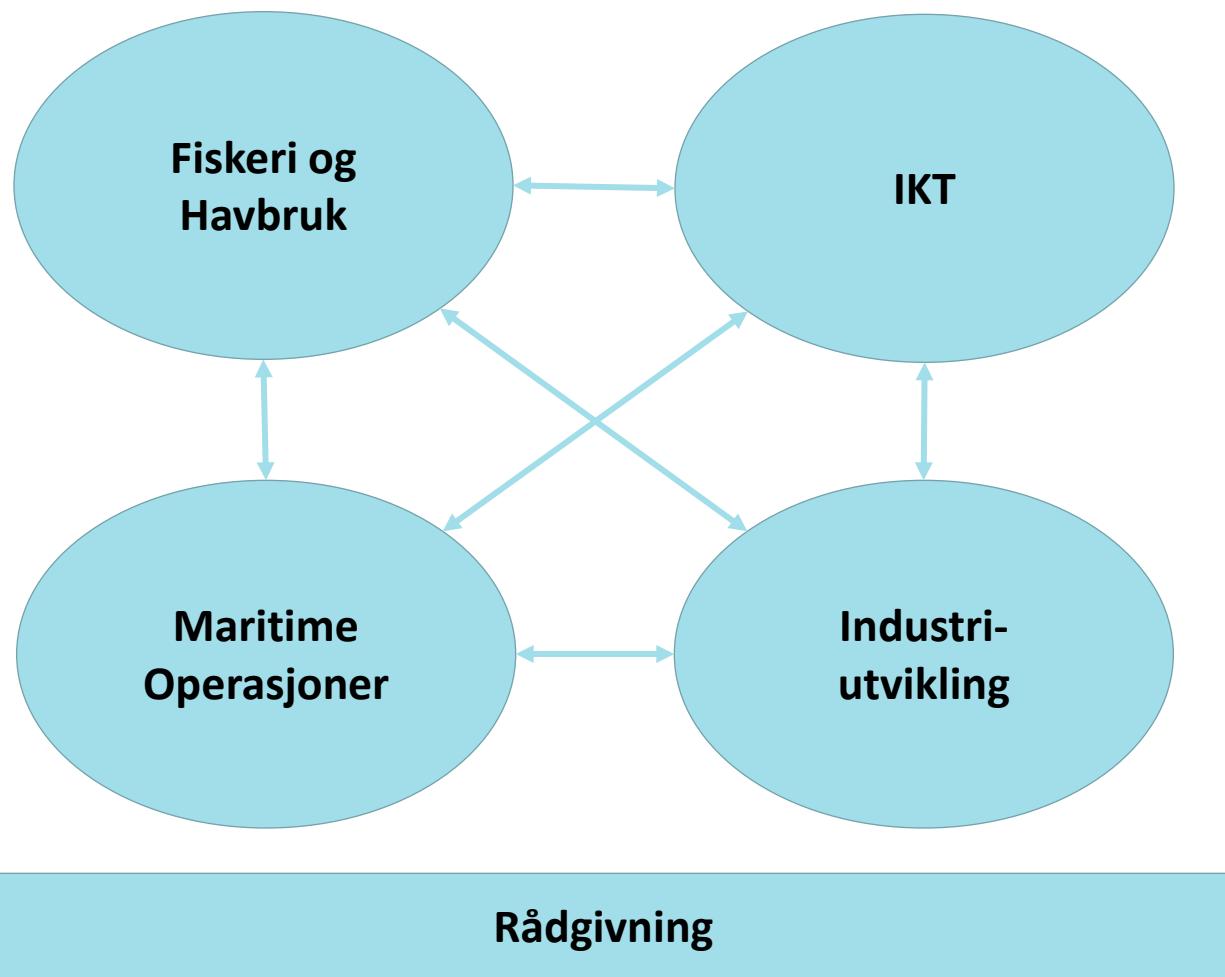

Close collaboration is the basis for innovation and high scientific quality

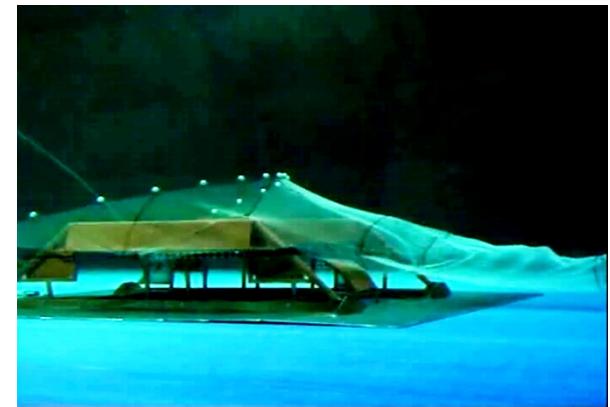
Industrial relevance – Industrial involvement – Scientific methods

F&U i SINTEF Nord, fokusområder 2013

Fiskeri og havbruk

- *Nordområdene representerer er stort potensiale for øket produksjon av sjømat*
- *Nye løsninger kreves teknisk og operasjonelt*
- *Forholdet til olje og gass virksomheten må ivaretas spesielt*
- *Fiskefartøyer kan representere en viktig ressurs for petroleumsnæringen*
- **SINTEF Nord fokuserer spesielt på:**
 - Fangstteknologi
 - Fartøys- og maskineriløsninger
 - Tjenester for oljeindustrien, eks:
 - Miljøkartlegging
 - ROV-tjenester
 - Maritime operasjoner
 - Løsninger mot ising
 - HMS i fiskeflåten

Tråling over offshore template.
Test utført for Aker

Fiskeri

1999

Omsetningsverdi:
20 milliarder

Mengde:
2,7 mill tonn

2010

Omsetningsverdi:
27 milliarder

Mengde:
2,7 mill tonn

2030

Omsetningsverdi:
32 milliarder

Mengde:
3,0 mill tonn

2050

Omsetningsverdi:
50 milliarder

Mengde:
4,0 mill tonn

Sjømat fra nord representerer et viktig
kilde for å dekke verdens økende
behov for næringsmidler

Havbruk, laks og ørret

1999

Omsetningsverdi:
12,1 milliarder

Mengde:
0,5 mill tonn

2010

Omsetningsverdi:
34 milliarder

Mengde:
1,0 mill tonn

2030

Omsetningsverdi:
119 milliarder

Mengde:
3,0 mill tonn

2050

Omsetningsverdi:
238 milliarder

Mengde:
5,0 mill tonn

Libas, norges største pelagisk tråler og utrustet for
avanserte offshoreoppdrag

Maritime Operasjoner

- *Operasjoner forbundet med olje og gass i Arktis er krevende. Is, kulde og lange avstander fra land stiller krav til nye løsninger*
- *Seismikk- og boreoperasjoner blir svært kritiske i forhold til bortfall av enkeltfunksjoner, og pakk- og drivis stiller spesielle krav til design og overvåking av vær og vind.*
- **SINTEF Nord fokuserer spesielt på:**
 - Overvåking og Informasjonsinnhenting
 - Effektiv drift
 - Vedlikeholds- og reservedelsstyring
 - Operativ beslutningsstøtte
 - Infrastruktur og havner
 - Baser og støtte fra land
 - Design og materialvalg
 - HMS, bekledning og verneutstyr

Operasjon i is, Sakhalin (Shell)

West Hercules
(Seadrill)

Boreoperasjon, Alaska (Shell)

Den Nordlige Sjørute

- *Isens tilbaketrekning øker tilgangen til naturressursene og nærheten til de store markedene i øst*
- *Russernes åpning for skipninger gjennom Den Nordlige Sjørute under deler av året med konvensjonelle fartøyer, gjør at passasjen vil kunne konkurrere med Suez- og Panamakanalen.*
- *Naturen i nord er sårbar og det stilles store krav til operasjoner i dette området. Forebyggende tiltak for å unngå uønskede hendelser, samt beredskap for å redusere konsekvensene hvis uhellet skulle være ute, er like viktige.*
- **SINTEF Nord fokuserer spesielt på:**
 - Verktøy for bedre planlegging av krevende operasjoner i nord
 - Operativ beslutningsstøtte
 - Logistiske løsninger for effektiv transport og omlasting

Nye russiske isbrytere for helårlig kommersiell service i Aktis
(Rosatomflot). 32 meter bred

Fennica, Arctia Shipping
Operasjon for Shell

Containertransport for Norilsk Nikkel (Aker Arctic)

Mineraler og industriutvikling

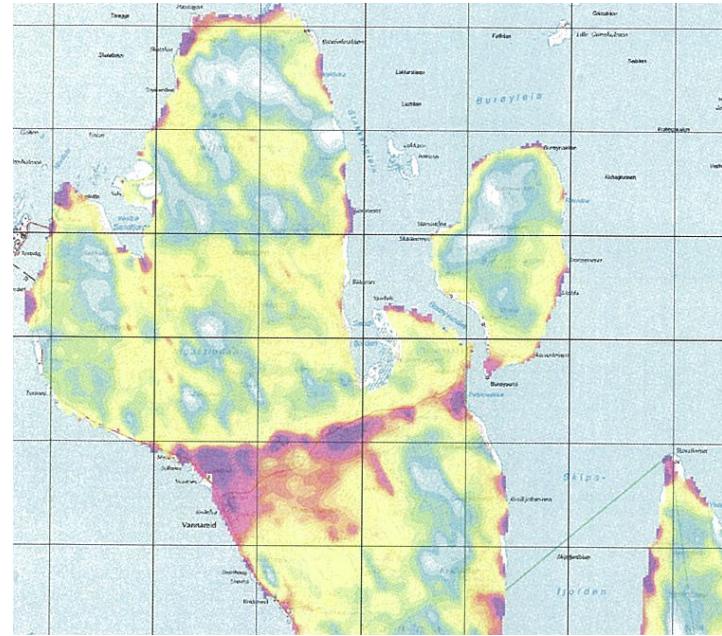
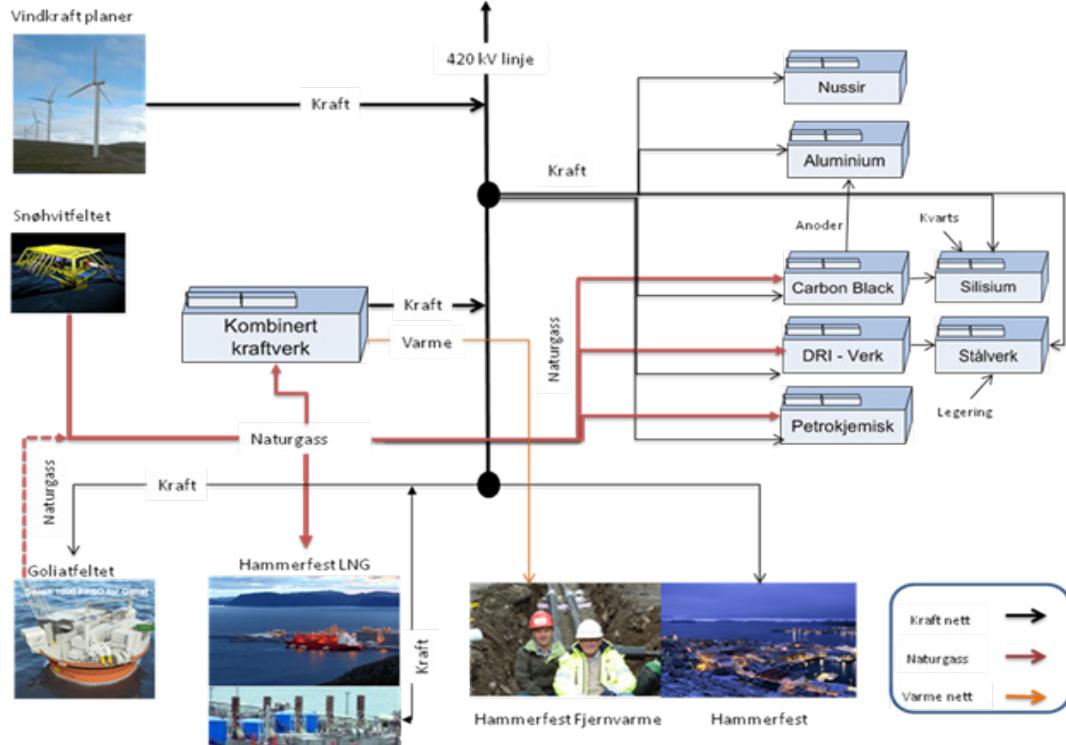
- *Nordområdene båstår av rike forekomster av malmer og mineraler. Det er også registrert forekomster av mineraler den Nord-Norske berggrunnen til en verdi av 1400 milliarder kroner (NGU).*
- *Dette, sammen med forekomstene av olje og gass i Baretshavet og Norskehavet gir grunnlag for industriell verdiskapning på norsk jord*

SINTEF Nord forkuserer spesielt på:

- Industrielle utviklingsscenarier
- Prospektering
- Avfalshåndtering
- Effektiv gruvedrift
- Logistikk og transport
- Industriell prosesser
- Energieffektivisering og industriklynger

Industrielle unviklingspotensialer i nord, case Hammerfest (Sintef Nord)

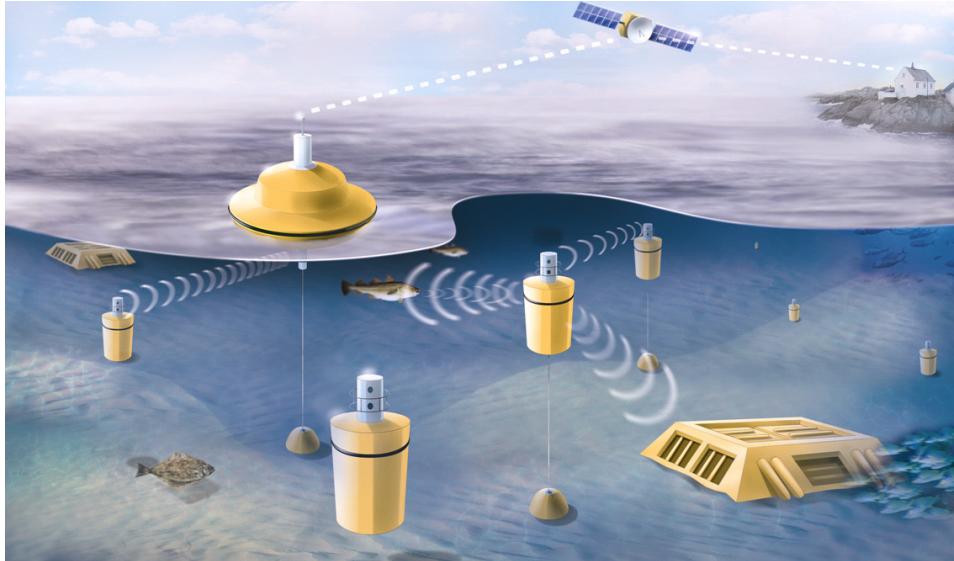

Interessante målinger, Vannøya
Karlsøy kommune (kilde: NGU)

IKT: Overvåking og beslutningsstøtte

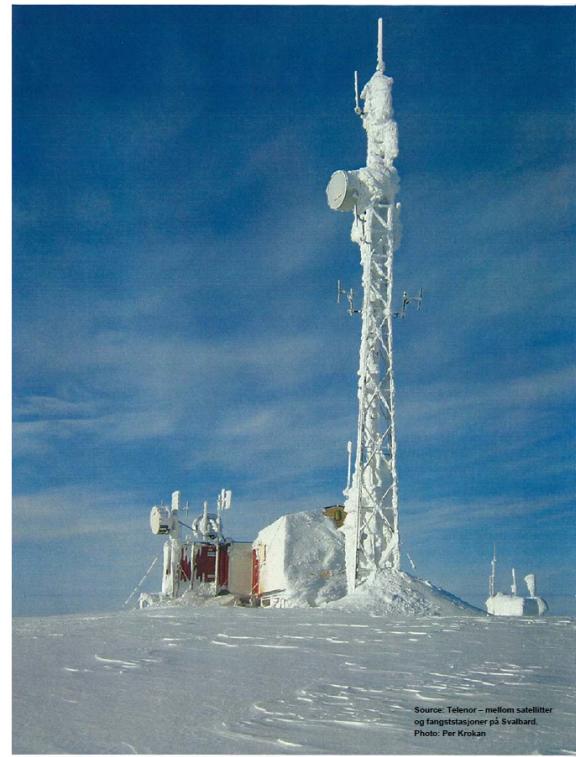
- *Operasjoner i nord krever nye IKT-løsninger for overvåking og beslutningsstøtte. Dagens kommunikasjonsløsninger setter begrensninger i forhold til dekning og kapasitet, noe som igjen setter begrensninger til hvilke løsninger som benyttes*
- *Kritiske operasjoner behøver effektive og sikre løsninger for beslutningsstøtte under planlegging og operasjon*
- **SINTEF Nord fokuserer på:**
 - Effektive løsninger for overvåking og måling
 - Beslutningsstøtte tilpasset operasjon i nord
 - Kommunikasjon

Illustrasjon av undervanns sensornettverk.

Mot olje installasjoner samt miljøovervåking. Bildet tilhører SINTEF.

Illustrasjon av ising på kommunikasjonsinstallasjoner på Svalbard. Foto fra Telenor. Se bildetekst.

Ising utfordrer generelt radioutstyr på land og på båt, spesielt gjelder det is på antenner.

Value chains with great potentials in the north:

- Ores and minerals (Fennoscandian shield and along NSR)
 - Oil and gas
 - Fisheries and aquaculture
 - Transport and logistics: "Location and Northern Sea Route"
- Special benefits based on:
- Local access to raw materials
 - Good conditions for local processing
 - Short distance to world markets

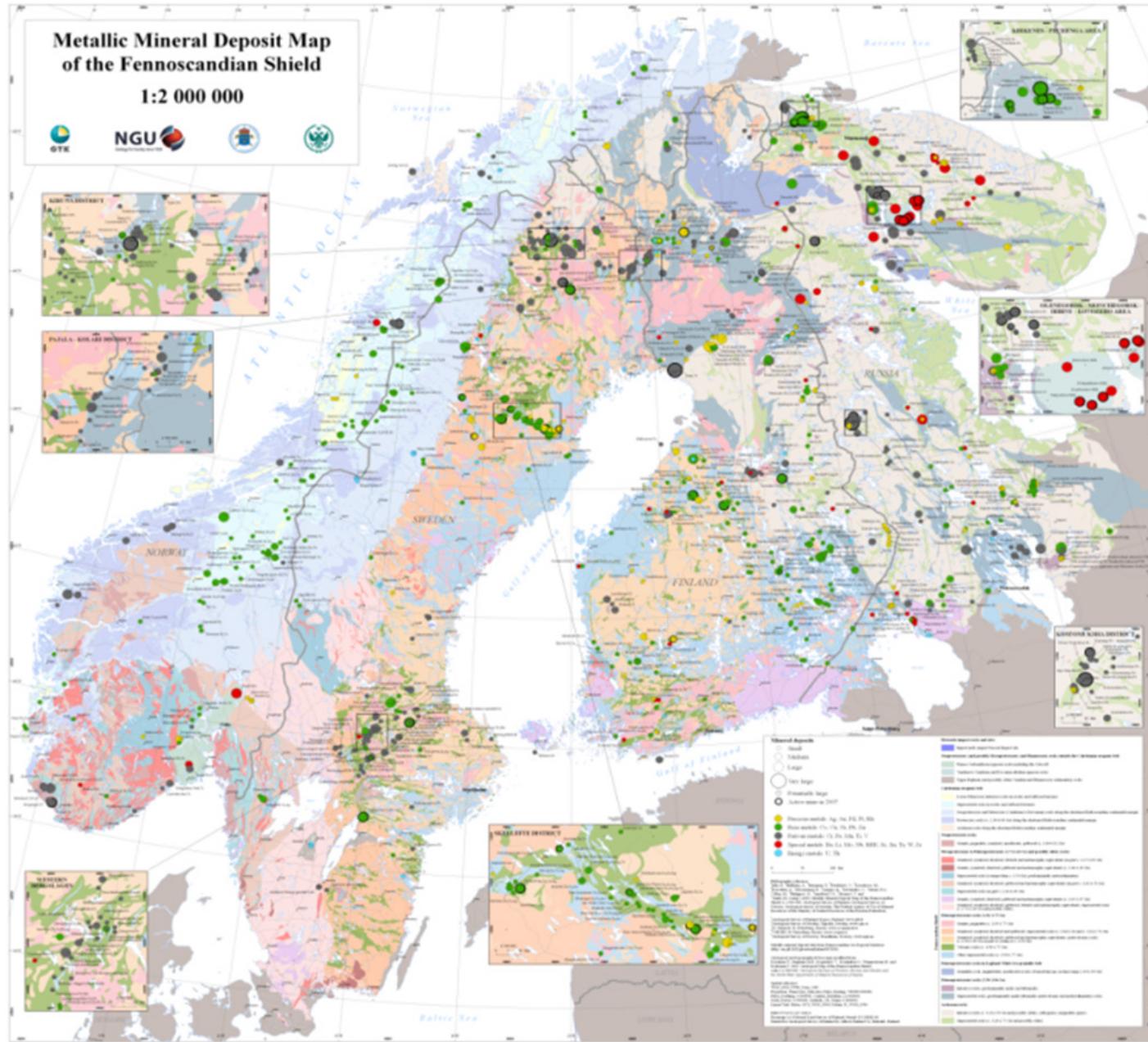
Short distance from raw material resources to processing facilities and markets gives positive global environmental effects!

Metallic Mineral Deposit Map of the Fennoscandian Shield

1:2 000 000

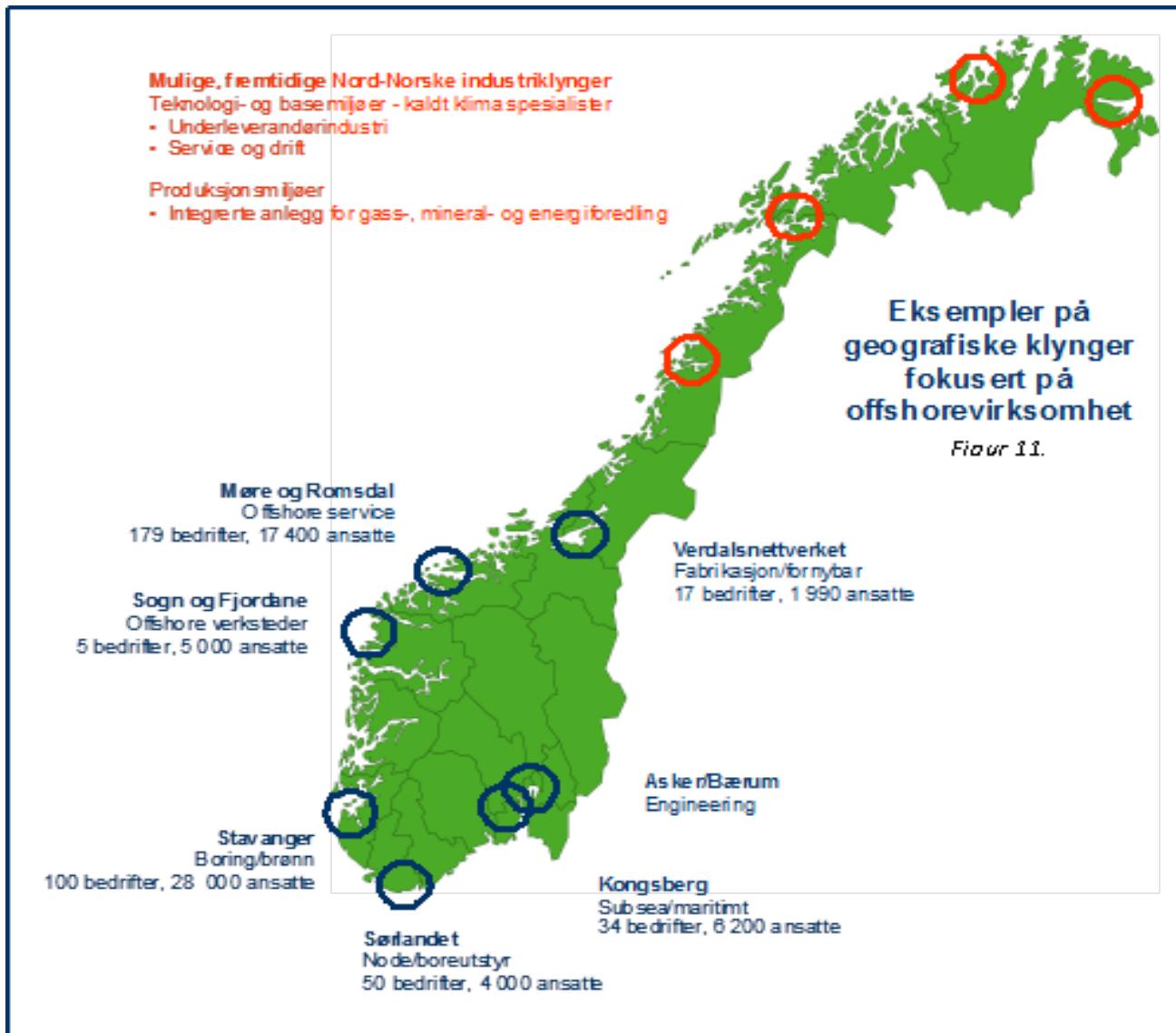
Mineral deposit	Description
Gold	Gold-bearing quartz veins and disseminations and associated gold-silver-arsenic-sulfide mineralization
Iron	Iron-bearing quartz veins and disseminations and associated gold-silver-arsenic-sulfide mineralization
Chalcocite	Chalcocite-bearing quartz veins and disseminations and associated gold-silver-arsenic-sulfide mineralization
Pyrrhotite	Pyrrhotite-bearing quartz veins and disseminations and associated gold-silver-arsenic-sulfide mineralization
Pyrite	Pyrite-bearing quartz veins and disseminations and associated gold-silver-arsenic-sulfide mineralization
Galena	Galena-bearing quartz veins and disseminations and associated gold-silver-arsenic-sulfide mineralization
Sphalerite	Sphalerite-bearing quartz veins and disseminations and associated gold-silver-arsenic-sulfide mineralization
Quartz	Quartz veins and disseminations and associated gold-silver-arsenic-sulfide mineralization
Other	Other mineral deposits
Total	Total number of mineral deposits

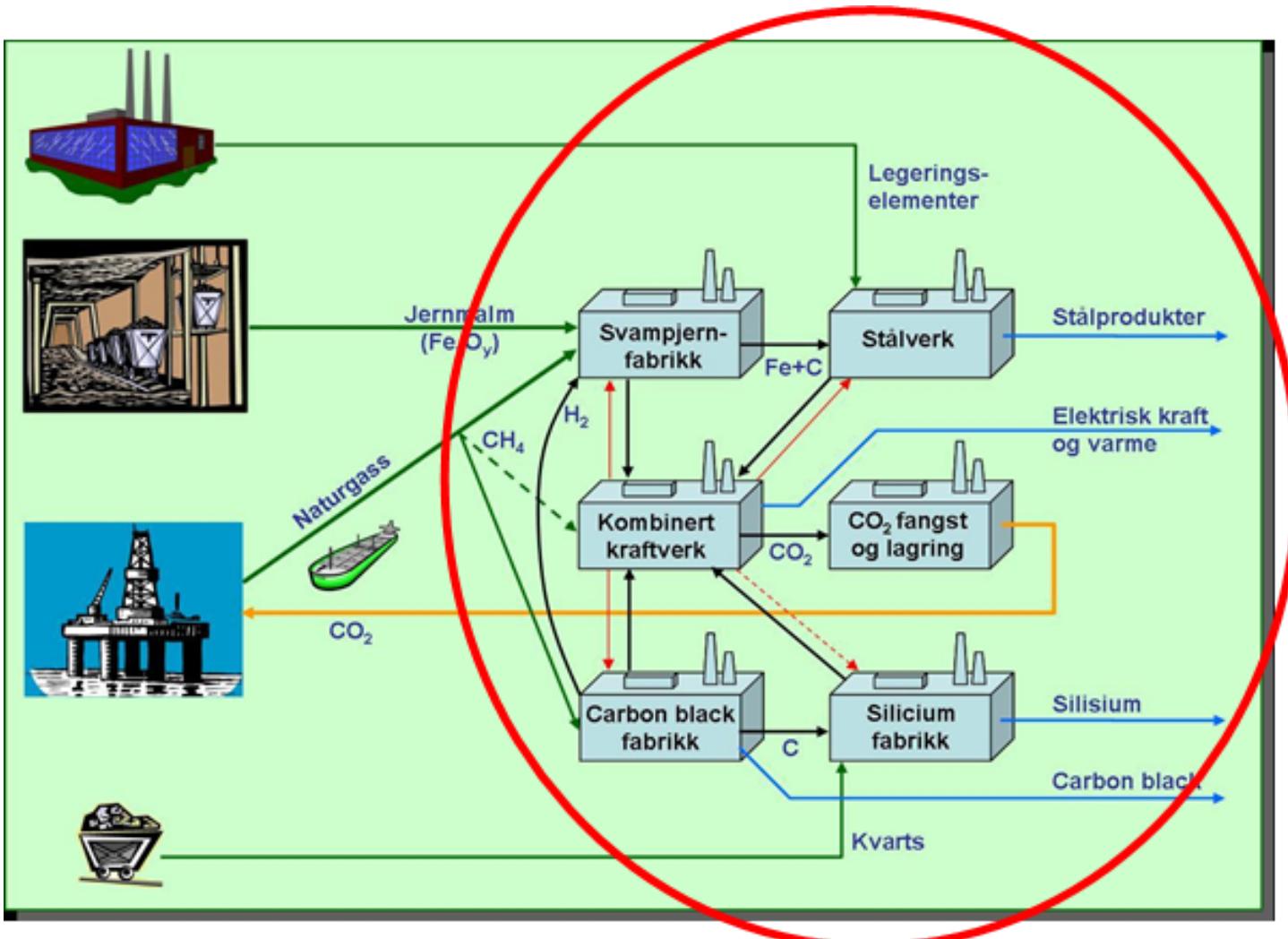
Effective logistical solutions in the north

GeoNor; Northern Industrial development based on geological resources

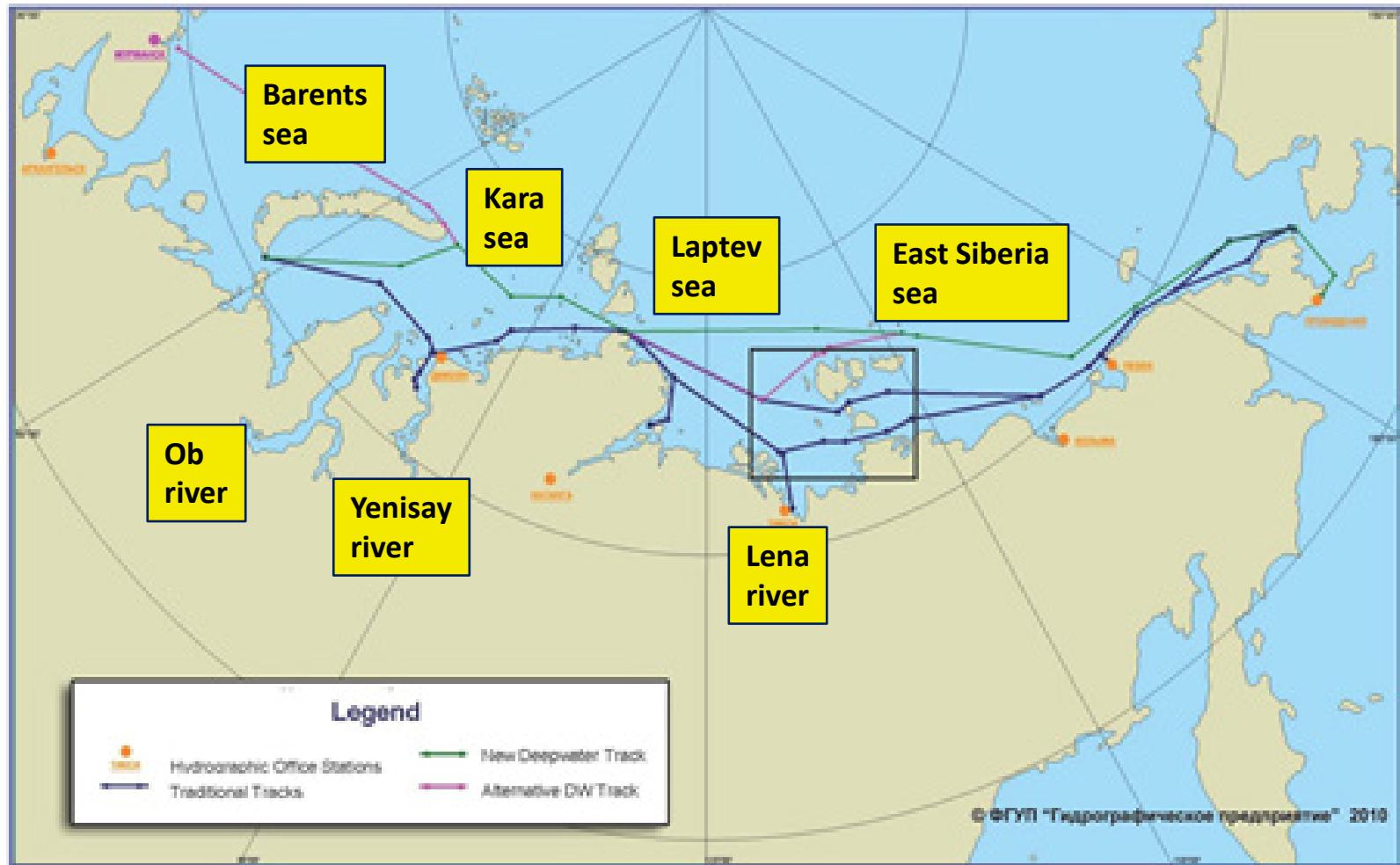
Industrial clusters:

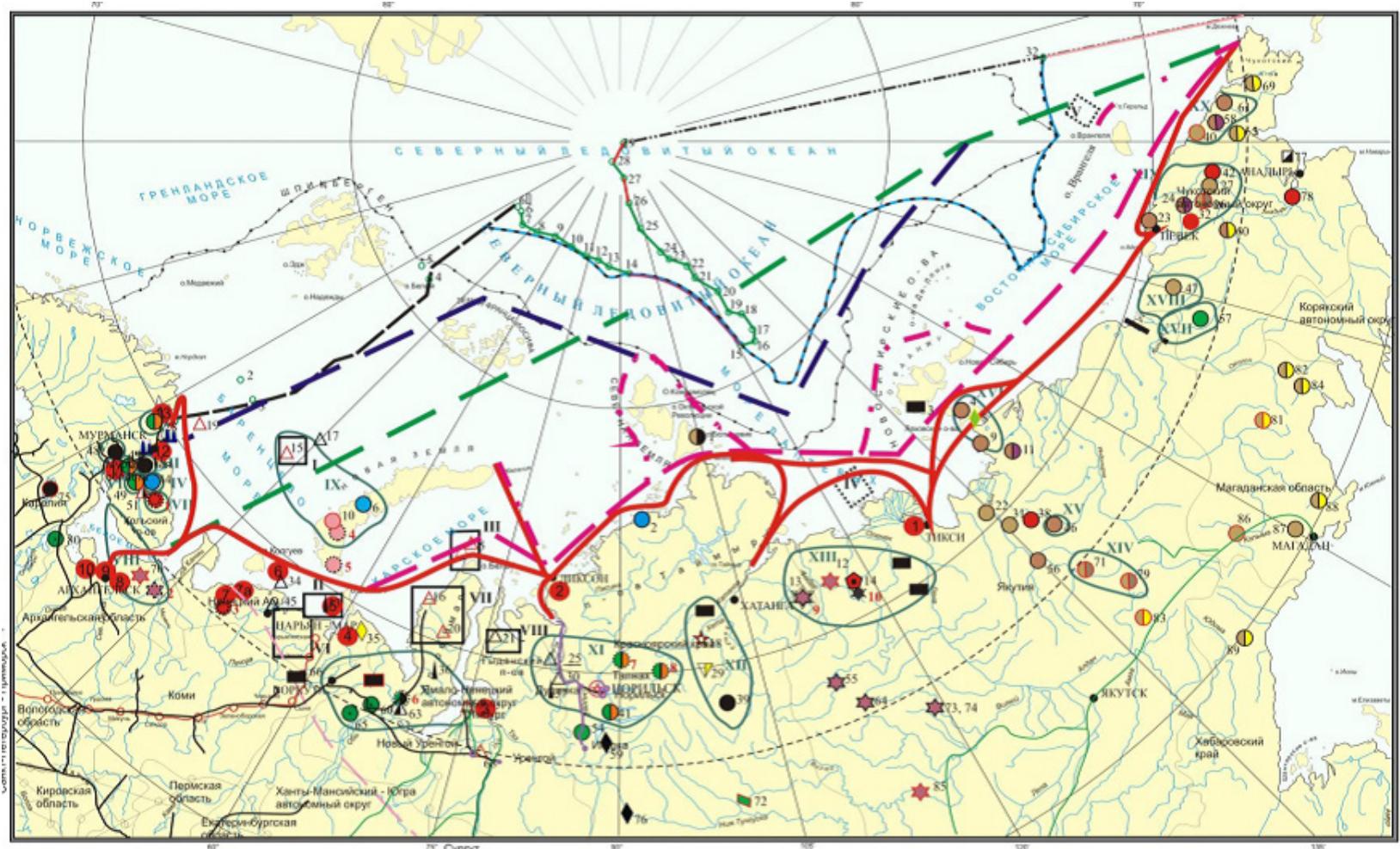
GeoNor forecasts:

Within:	3-10 years	5-15 years	10-30 years
Kirkenes – "Rotterdam of the North"	Stockpiling and re-loading of ores	Processing of metals and minerals	Pellets and DRI production Natural gas to shore installations. Gas based industries
Gas based industrial clusters	Establishment of DRI plant, production of clean carbon, petrochemical industry.	Further development of new sustainable industrial processes	
From quartzite to silicon		New technologies for concentration and agglomeration	New processes
Base metals	Technological development for handling and utilization of waste from mining industry	New technology for concentration, melting and metal processes	
Special metals	Exploration and characterization and development of new manufacturing processes	New mines, production sites and process industries	

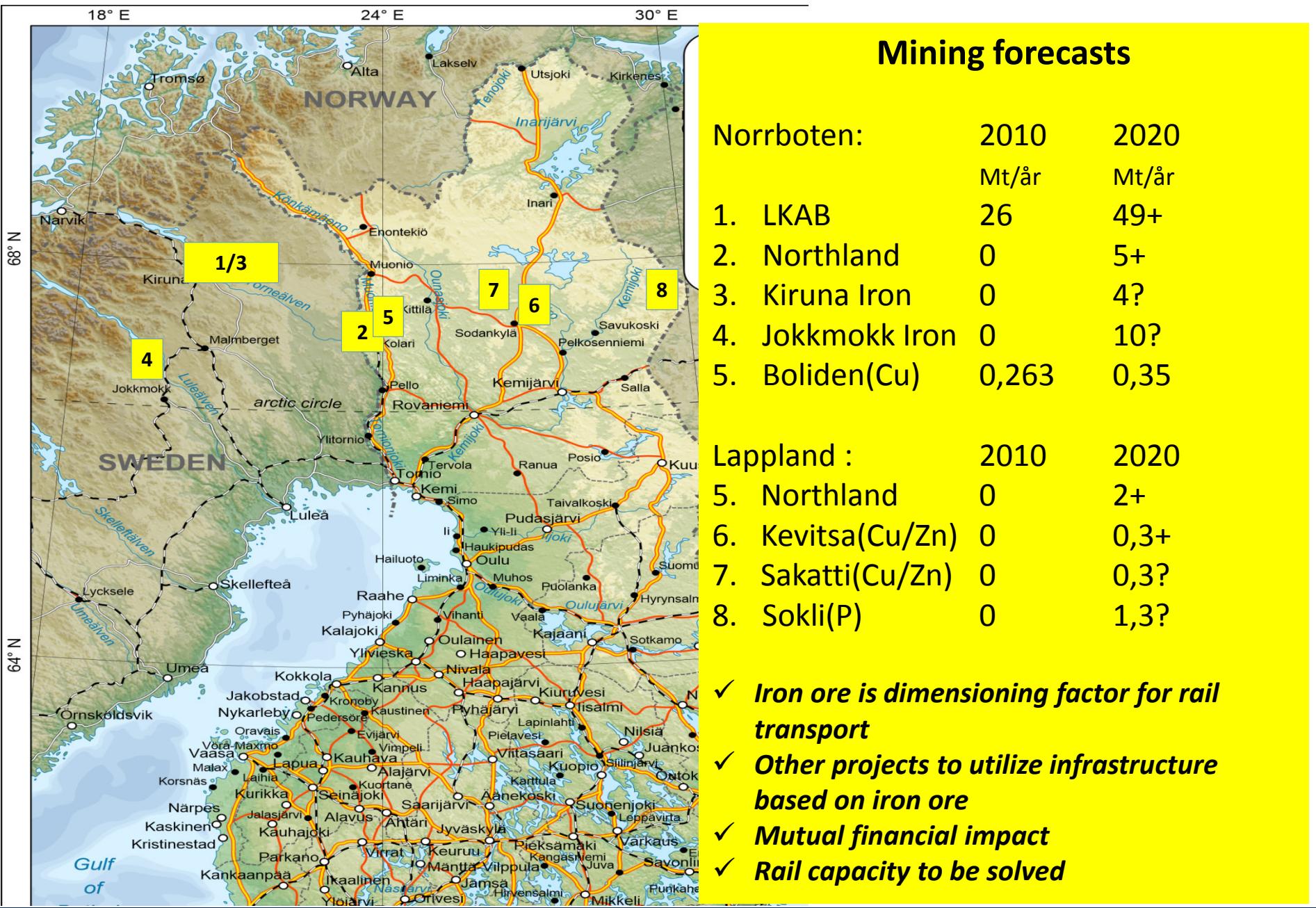
During the 4-5 months NSR season not ice but depths decide the different routes and the size of the vessels

Ores and minerals along the Northern Sea Route

Source: FramCentre/SINTEF

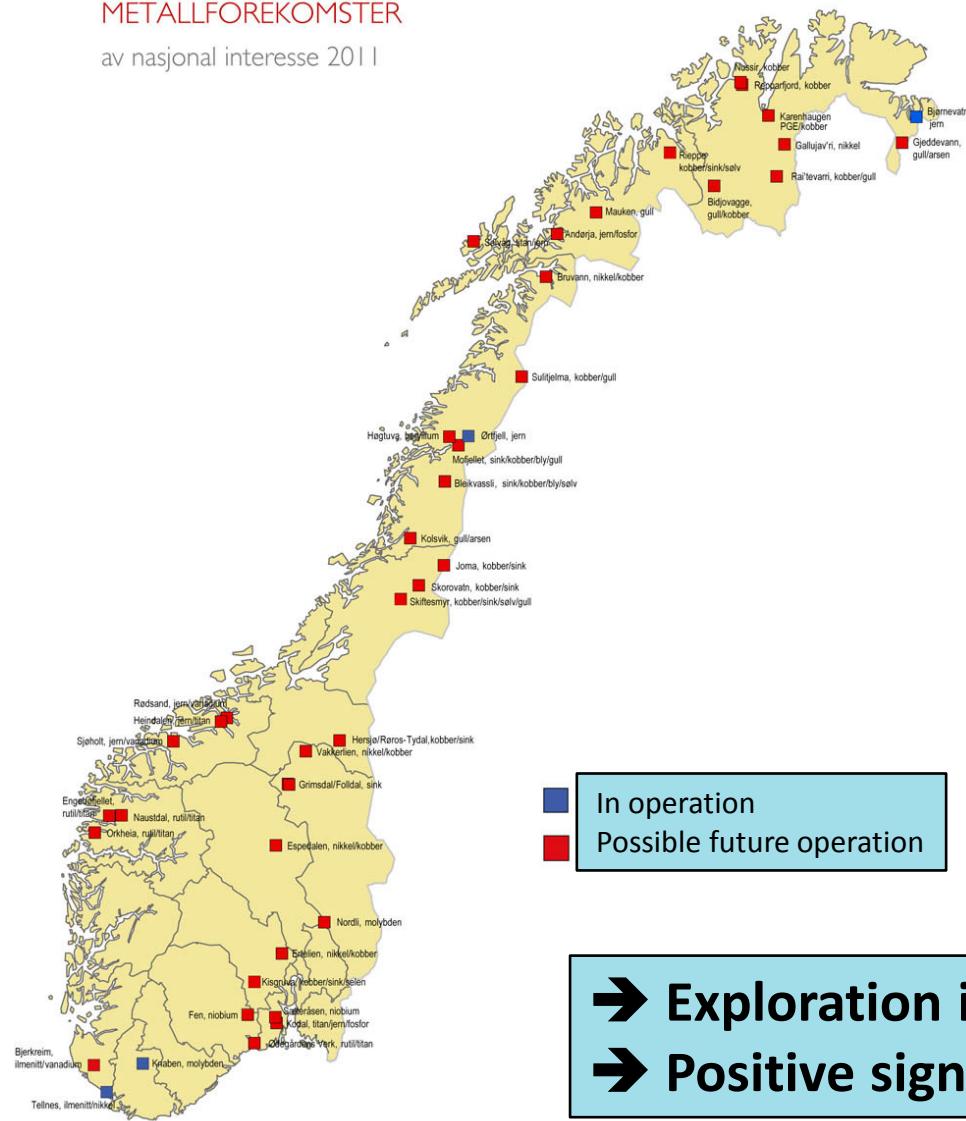
	2010	2020
	Mt/år	Mt/år
1. LKAB	26	49+
2. Northland	0	5+
3. Kiruna Iron	0	4?
4. Jokkmokk Iron	0	10?
5. Boliden(Cu)	0,263	0,35

	2010	2020
5. Northland	0	2+
6. Kevitsa(Cu/Zn)	0	0,3+
7. Sakatti(Cu/Zn)	0	0,3?
8. Sokli(P)	0	1,3?

- ✓ **Iron ore is dimensioning factor for rail transport**
- ✓ **Other projects to utilize infrastructure based on iron ore**
- ✓ **Mutual financial impact**
- ✓ **Rail capacity to be solved**

METALLFOREKOMSTER

av nasjonal interesse 2011

Metal deposits "in ground":
Estimated value (2012):
200 billion Euro

Governmental exploration
programme 2012-14:
approx. 15 million Euro

Private exploration in Finnmark
2006-2011:
approx. 30 million Euro

New mineral regulation from
2010 and new mineral strategy
"just around the corner"

→ Exploration in Norway still at a "low level"
→ Positive signals for future development

"Narvik New Bulk Harbour"

Project proposal for development of a multi user ore harbour prepared for vessel sizes up to VLOC (Very large Ore Carriers) - no draft restrictions - situated in remote area outside the centre of Narvik, Norway

"We will help Scandinavian ore and mineral producers to increase their competitiveness in the world market"
Tore Nysæter, Mayor of Narvik

Source; Rio Tinto

Multi-user wharf, Sept-Îles, Canada; -> 140 mt/yr

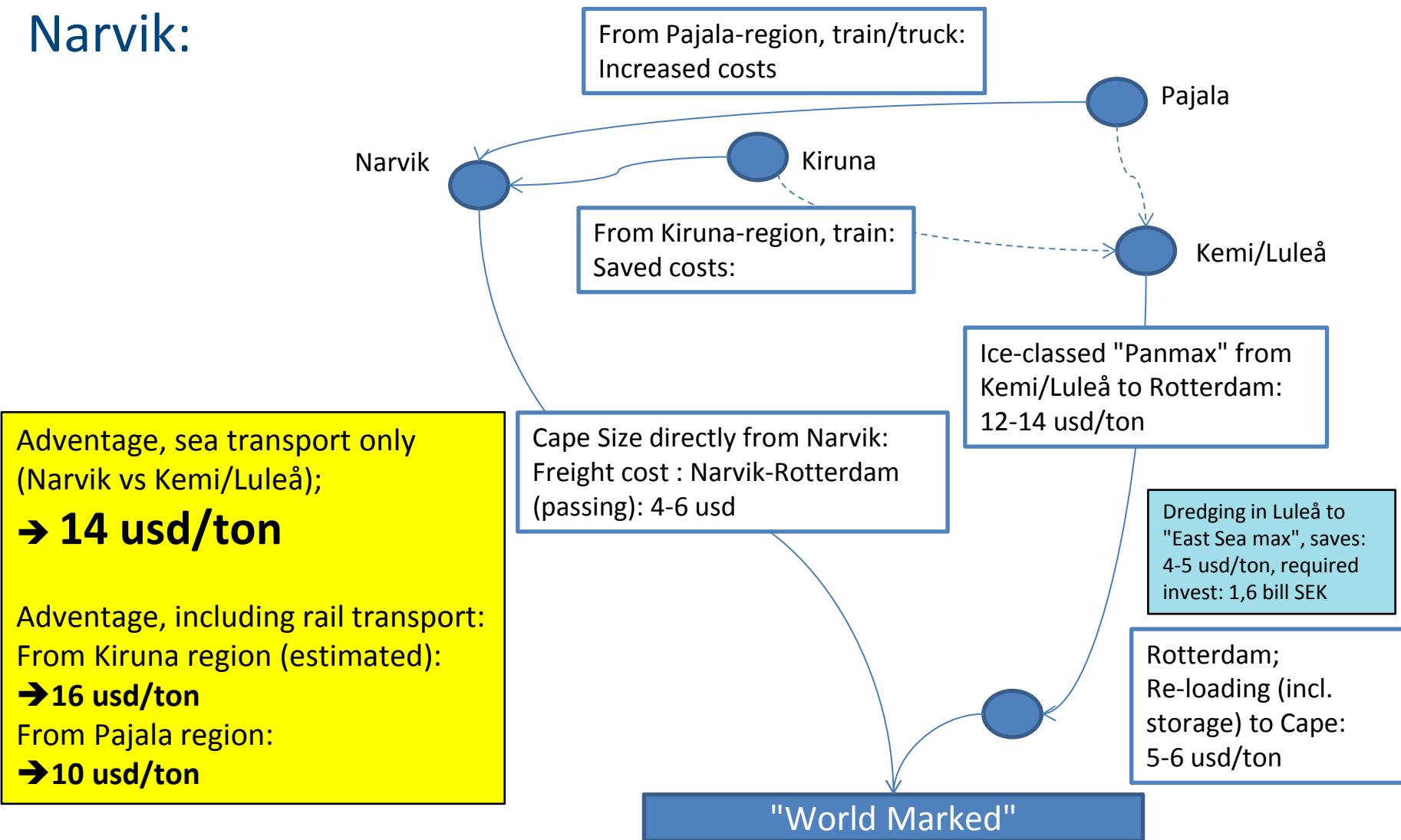
Costs 1st phase: M\$ 220

Funding model:

- 50% as construction contribution from users
- 25% funding, local authorities
- 25% funding, federal authorities

Why operators choose Narvik:

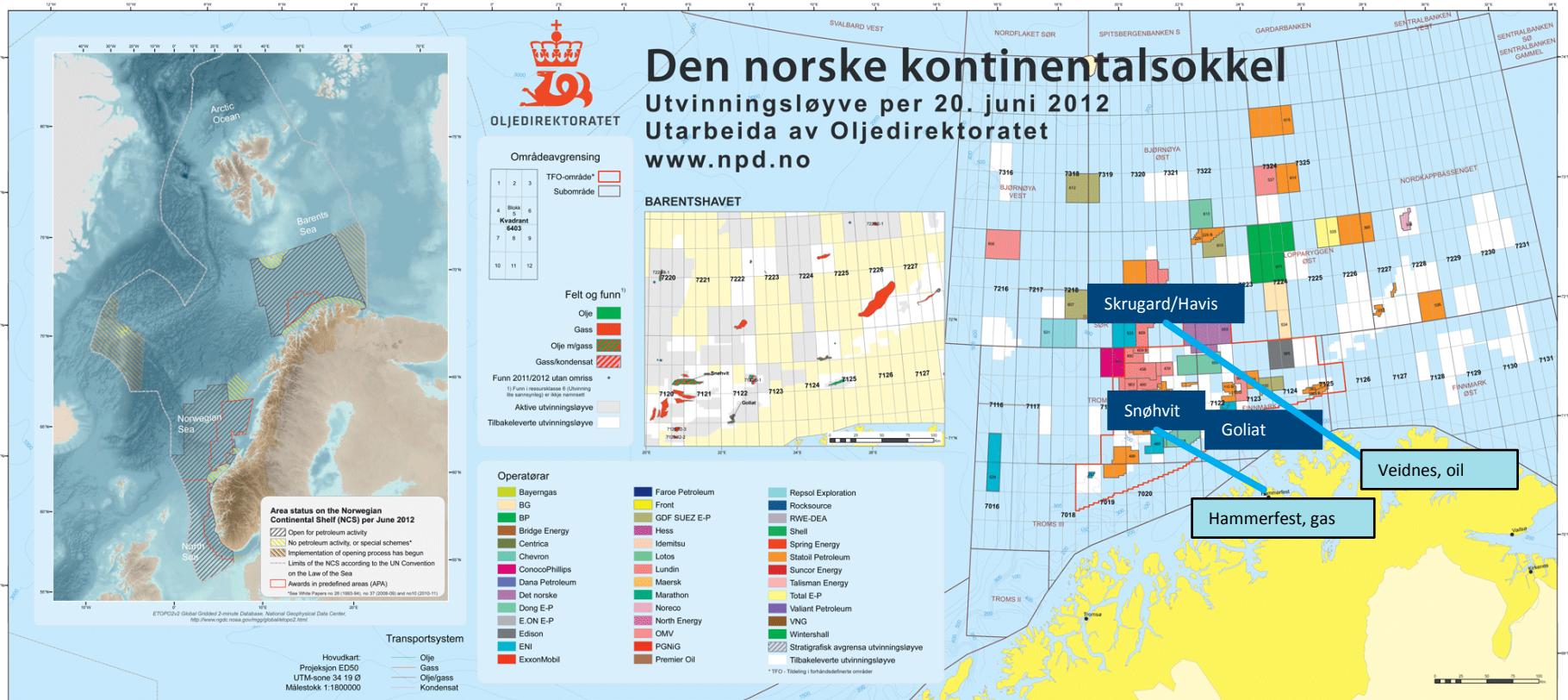
Estimated yearly savings by using Narvik vs Kemi/Luleå to over seas customers (sea leg only):

Mill ton:	Narvik vs Kemi/Luleå		
	MUSD	MNOK	MSEK
5	70	400	470
10	140	810	940
15	210	1220	1410
20	280	1620	1880
25	350	2030	2350
30	420	2440	2810

Investment in increased rail capacity to Narvik

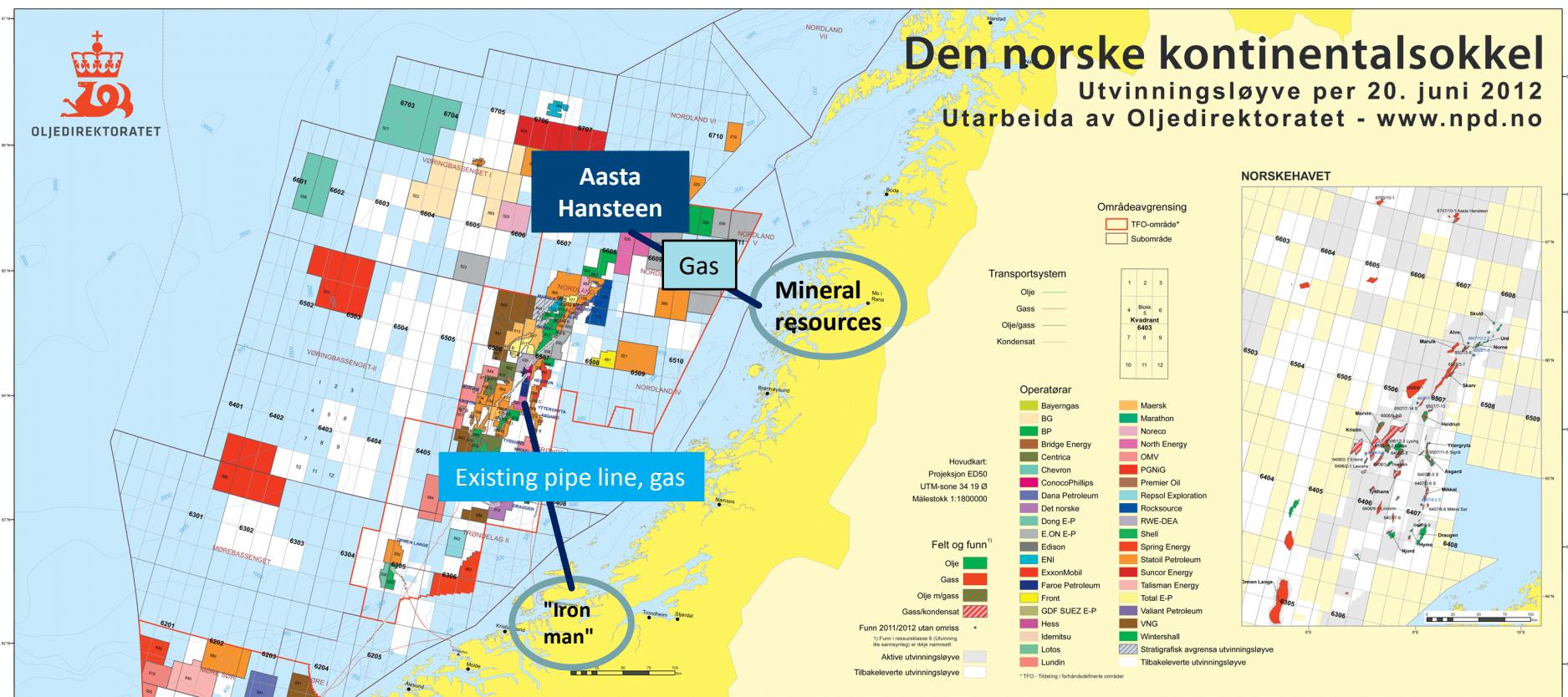
- Sweden has decided to start planning of a "double track" on Malmbanan between Kiruna and border to Norway.
 - Building period: 2016-2020
 - LKAB's new ore deposits in SVP-area planned to start production 2015
- Rail investments yet not decided on Norwegian side
 - Norwegian Governmental investments vs economic benefit to the Norwegian community
 - ➔ Limited number of new permanent jobs in Norway identified
 - Alt.: Investment and operational costs for new operators to be paid as infrastructure fee

Fields in operation/approved for development

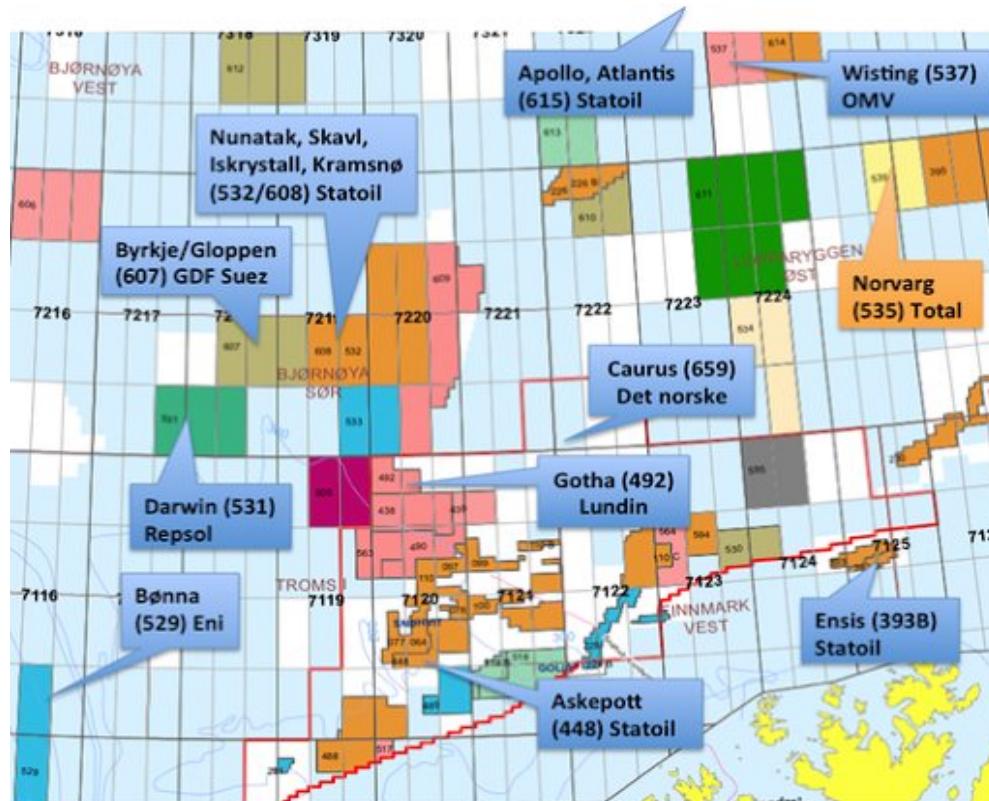
Barents Sea

Fields in operation/approved for operation

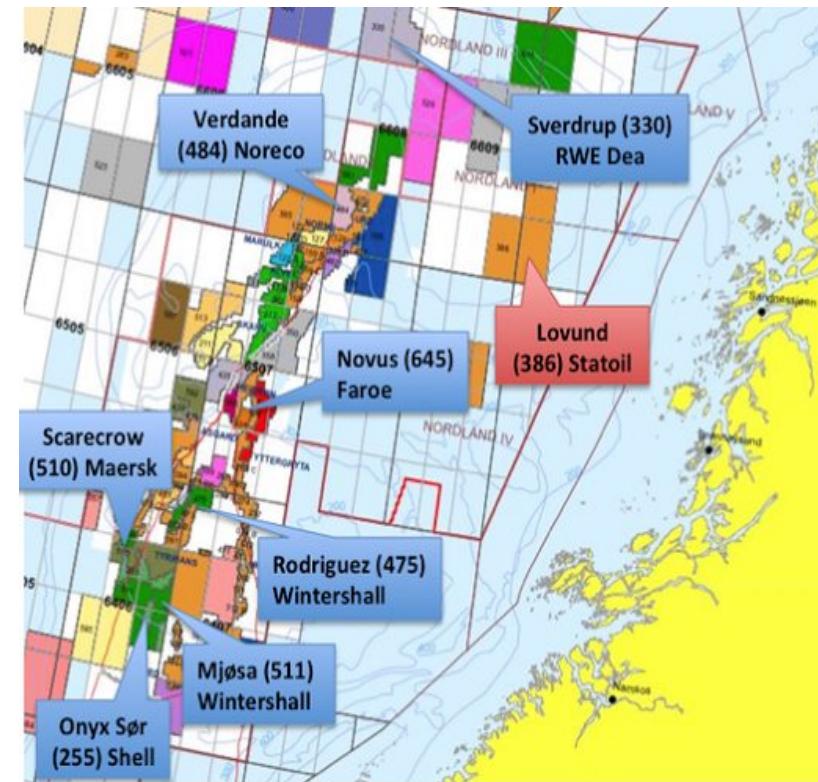

Norwegian Sea

Exploration drilling 2013 and 2014

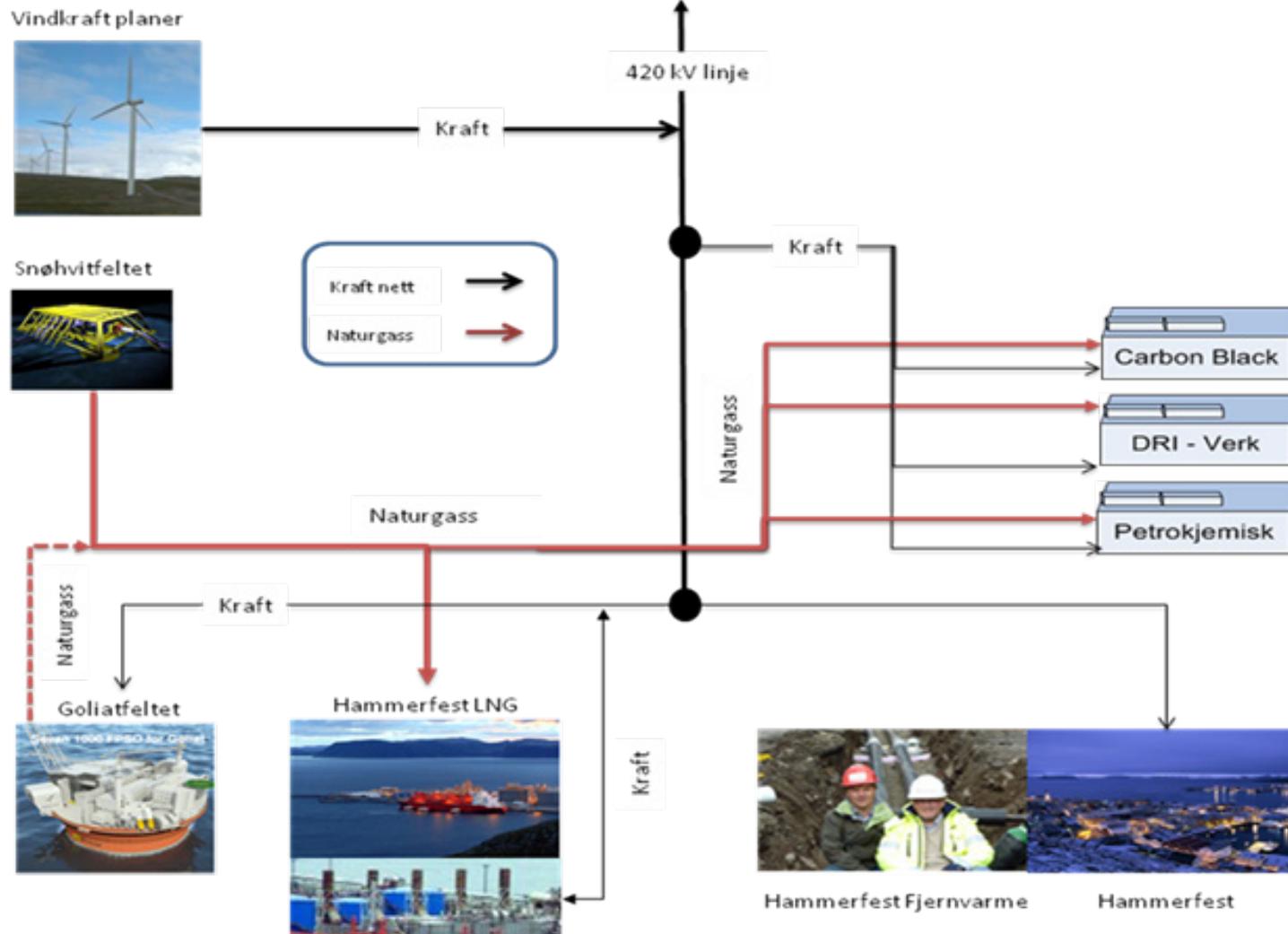
Barents Sea

Norwegian Sea

Case Hammerfest, step 1:

- Gas based production of iron (DRI)
- Production of clean carbon (Carbon Black)
- Petrochemical processes

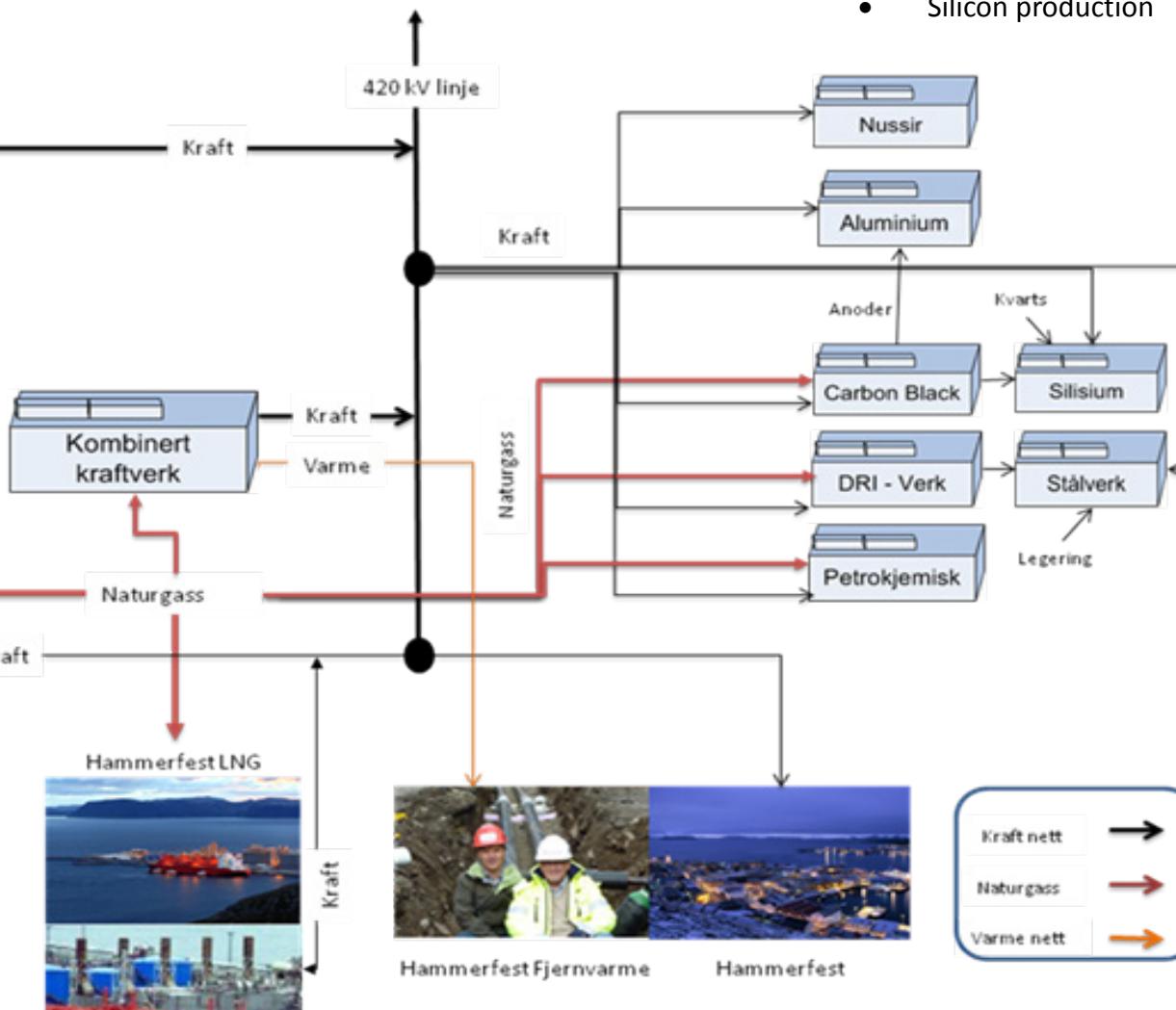
Case Hammerfest, step 2

- Aluminum production
- Copper smelter
- Gas based power plant
- Steel mill
- Silicon production

Vindkraft planer

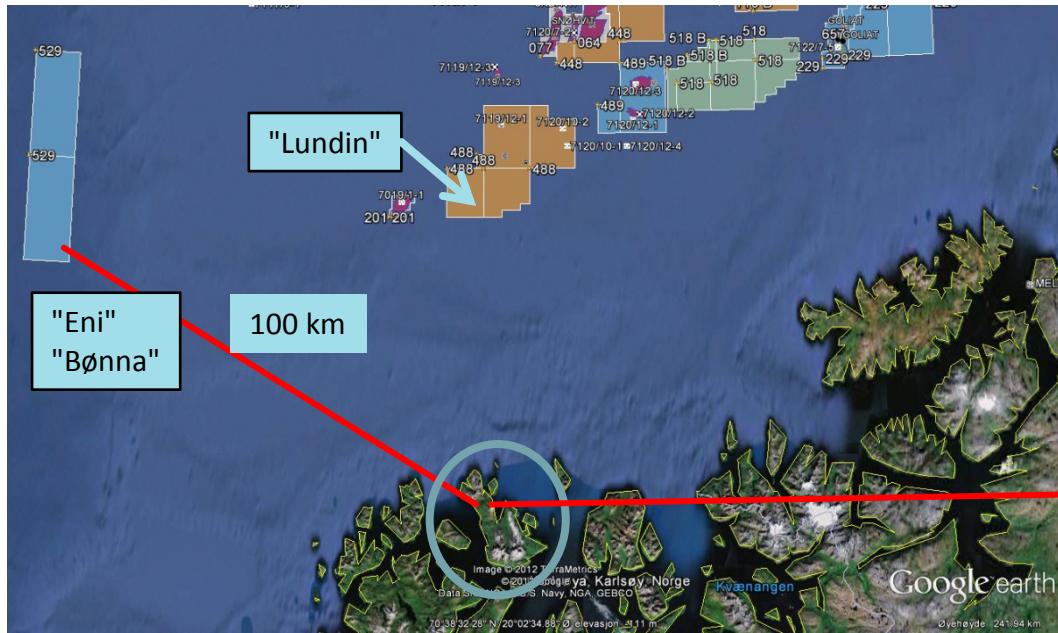
Snøhvitfeltet

Karlsøy (57 km from Tromsø!) – future potentials

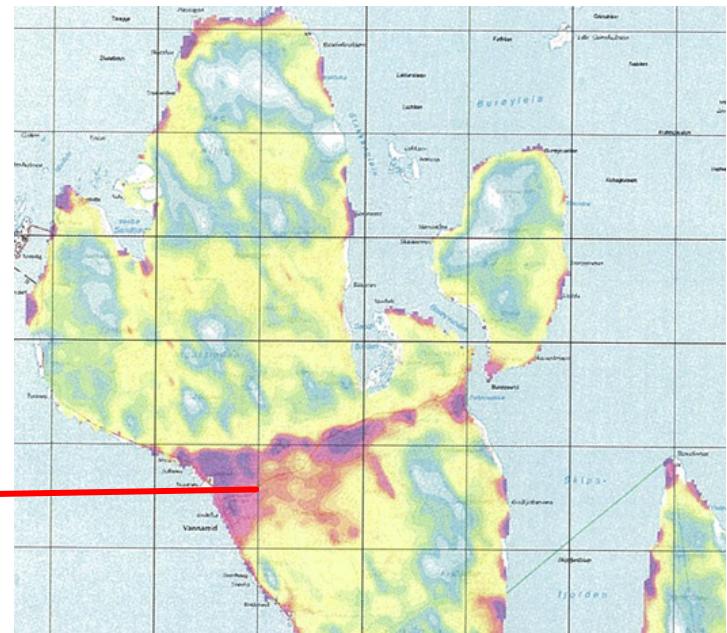
Oil/gas:

"The Bønna-field with great potentials!
A new possible O&G Elephant"
(source: Petroarctic)

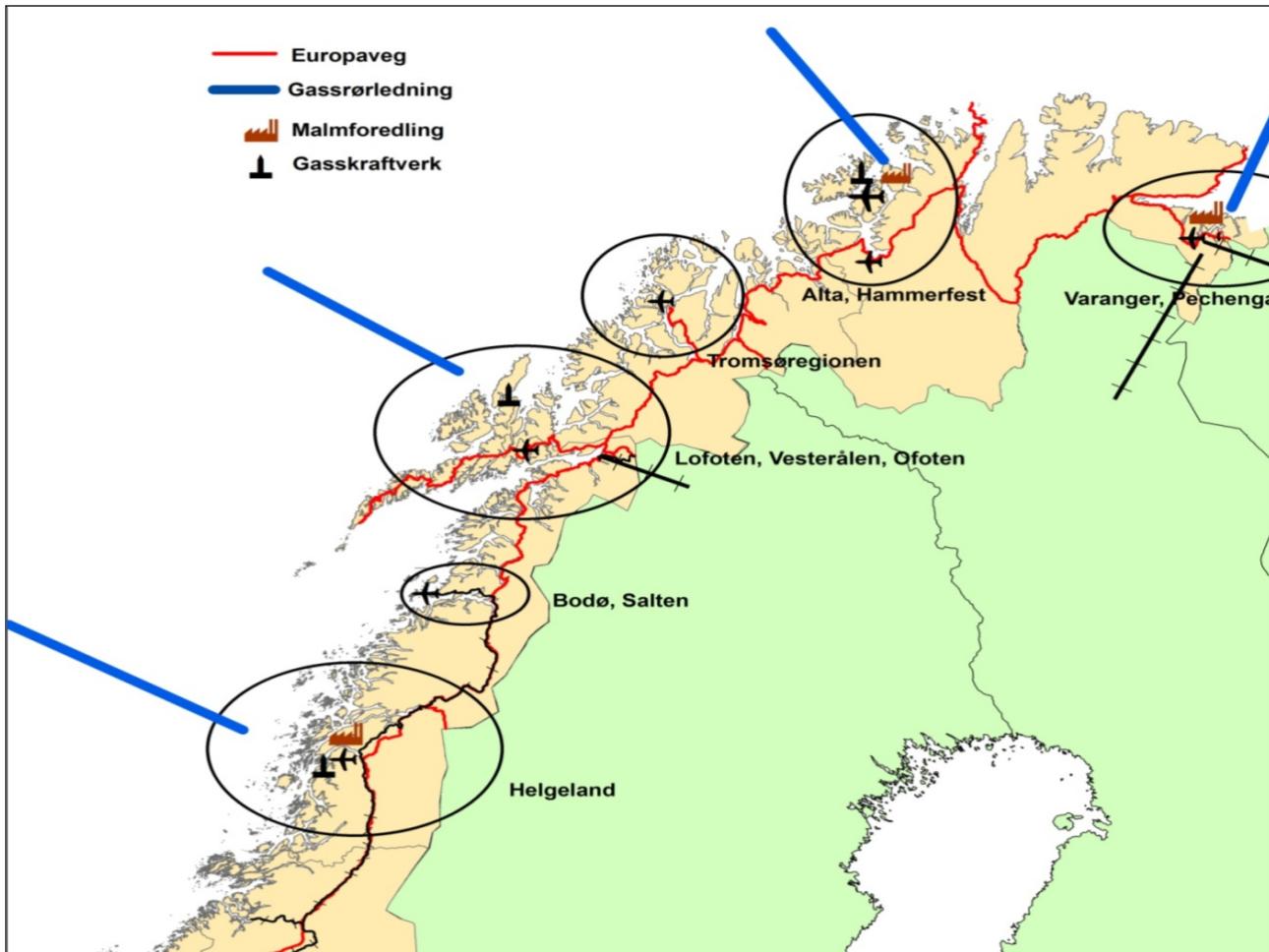
Minerals:

Electromagnetic measurements
Mineral anomalies
Exploration drilling in process

Norwegian Transport Plan:, phase 1 NTP 2014-2023

Infrastructure requirement for northern development

Source: NTP

**Utvikling av ny industri i nord basert
på (utviklingsprosjekt):**

- malmer og mineraler
- olje og gass
- logistikk og kort avstand til markedene

"effektiv kombinasjon av verdikjeder"